

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Езерово

УТВЪРЖДАВАМ:

Стойчо Стоев
ДИРЕКТОР

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА

УЧИЛИЩЕ

УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

Програмата за превенция на ранното напускане в е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво.

Приоритет 1, „Осигуряване на достъпно и качествено образование за развитие на личността чрез осъвременяване на системата на образование и осигуряване на нейната адаптивност спрямо нуждите на пазара на труда от водещи принципи за законосъобразност, кохерентност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност..

За целта на Програмата се прилагат определенията, дадени в Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система. Като „преждевременно напуснали училище” се определят лицата между 14 и 20 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение. „Отпадане от училище” е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Принципи

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване, базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Визия

Програмата за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение;

Визията на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Езерово ,общ. Белослав като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
- съчетаване на класно-урочни, извън-урочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- работа с талантиливи деца;
- работа с деца в неравностойно социално положение;
- работа с деца със специални образователни потребности
- уютна и функционална образователна среда

Идентификация на проблема

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален до нула броя на отпадналите ученици в нашето училище. Има ученици с лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Проблемът с отпадащите и застрашените от отпадане ученици се наблюдава частично от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

Анализ на ситуацията

В началото на учебната 2023/2024 година в ОУ „Св. св. Кирил и Методий”, беше направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшестващи отпадането, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище;
- Проблемна семейна среда;
- Трудна адаптация към изискванията в училище;

АНАЛИЗ

Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява- ЗИ, ФУЧ, клубове и извънучилищни дейности;
- Създаване на приятелска среда;
- Модерна и мултифункционална материална база;
- Регистър на ученици, застрашени от отпадане.

Слаби страни:

- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище - родители”;

Възможности:

- Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск;
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите;
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;

- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните; образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- поддържане на база данни, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции.

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел:

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

Подцели:

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

Индикатор за постигане - неизвинени и извинени отсъствия (намаляване)

2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

Индикатор за постигане - успехът на застрашените ученици

МЕРКИ (ДЕЙНОСТИ) ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане ("ранен учебен неуспех").

1.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.

1.2. Анализ на постиженията на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство.

1.2.1. Разработване на наваквасващи програми по съответните предмети.

1.2.2. Провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групово работна по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебния материал от застрашените от отпадане ученици.

2. Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучилищни дейности.

2.1. Откриване на силните страни на личността.

2.2. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за извънкласни дейности.

2.3. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.

3. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.

3.1. Въвеждане на алтернативи на традиционната родителска среща.

3.2. Организиране на кампании, които да стигнат до родители и настойници.

3.3. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.

3.4. Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение посещаемостта

на училище между класните ръководители и родителите.

Дейности на училищно равнище:

1. Идентифициране на ученици в риск от отпадане.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
2. Обмен на добри практики в училищата.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
4. Класните ръководители информират родителите незабавно за допуснати неизвинени отсъствия или за нарушаване на дисциплината от страна на техните деца.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
5. Класните ръководители информират родителите за отлични изяви на ученика в извънкласни и в извънучилищни дейности.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
6. Повишаване на достъпа до съвременните ИТ и електронизация на учебния процес.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
7. Осигуряване на училището с хардуер и софтуер за използване на ИТ не само в обучителния процес, но и извън часовете за учениците, които нямат компютър в къщи.
Отг.: Директор
Срок: през цялата учебна година
8. Подобряване на възможностите за обучение на ученици със СОП в риск от отпадане.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година
9. Максимално обхващане на учениците в риск от отпадане в занимания по интереси.
Отг.: Кл. ръководители
Срок: през цялата учебна година

Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е в съответствие със Закона за предучилищно и училищно образование, като при необходимост, следва да се актуализира ежегодно и е приета на заседанието на Педагогически съвет на с протокол № 01./01.09.2023г. .